

# Kongres 1905 - odhalení sochy Ch. Spurgeona

V sobotu 17. července dopoledne došlo na Světovém kongresu baptistů v Londýně k pozoruhodnému aktu - odhalení sochy Charlese H. Spurgeona.

Byl to druhý kontroverzní akt na kongresu, prvním byla výzva, aby delegáti společně nahlas opakovali po předsedajícím presidentovi Alexandru Maclarenovi Apoštolské vyznání víry.

I tentokrát byl aktérem president Akexander Maclaren. Odhalení sochy baptistickému kazateli bylo aktem do té doby nevídaným. Po 150 letech ostrého vymezování baptistů vůči „*pohanským praktikám*“ katolické církve, za které považovali i umístování soch katolických svatých - svědků víry - do kostelů a chrámů, učinili baptisté na svém světovém kongresu v Londýně srovnatelný akt. Odhalili sochu svému kazateli a umístili ji ve vstupní hale sborového domu londýnského baptistického sboru.

Pikantní na odhalení sochy kazateli Ch. Spurgeonovi v Londýně 1905 bylo také to, že se tak stalo pouhých 17 let po jeho velké kontroverzi nazvané Down Grade. Spurgeon obviňoval baptisty z pozice kalvinistické teologie z herezí a poté opustil anglickou Baptistickou Unii a stal se neformálním vůdcem Evangelikální Aliance. Stočlenný výbor Baptistické Unie poté vyslovil Ch. Spurgeonovi 95 hlasů nedůvěry. Spurgeon krátce nato umírá po dlouhé vážné nemoci. O pouhých sedmnáct let později mu anglický president světového kongresu odhaluje sochu, která je umístěna v baptistickém kostele v Londýně. Zvláštností je, že se o tomto aktu zmiňují, kromě zprávy o průběhu kongresu, jen Spurgeonovi životopisci. Jinak se v baptistických zdrojích o něm většinou neinformuje, nediskutuje, přechází se mlčením. Je možné, že šlo o iniciativu Spurgeonových kalvinistických následovníků a obdivovatelů, kteří si následně kontroverzi tohoto aktu uvědomovali.

Odalení sochy kazatele Ch. Spurgeona vykonal osobně president kongresu Akexander Maclaren.



*Alexander Maclaren*

Delegáti nejprve zazpívali píseň „*Duch svatý je zde*“, kterou složil sám kazatel Spurgeon. Poté měl proslov Dr. Maclaren. Mimo jiné řekl, že je to pro něj věcí nejvyšší cti a obrovské radosti, že může vlastní rukou odhalit tuto sochu nezapomenutelného přítele a bratra, Charlese Spurgeona. Po slovech chvály o jeho brilianci a imaginaci, mistrovství a jazyku, „kterému rozuměli obyčejní lidé“,

uzavřel svůj projev slovy, že Spurgeon byl nesrovnatelně nejlepším kazatelem své doby a všech denominací. Po potlesku dodal: „A my, každý z nás, pokloňme se mu, s ohledem na jeho mimořádnou spirituální a homiletickou sílu. Dodal bych k tomu pouze jedno slovo a není to moje slovo: *On byl, jak jen největší jsou, ve své jednoduchosti vznešený.*“ Nasledoval potlesk delegátů a odhalení sochy.

## UNVEILING OF THE SPURGEON STATUE.

The hymn, “The Holy Ghost is here,” which was composed by C. H. Spurgeon, was then sung, and Dr. Maclaren proceeded to deliver an address.

The President: I count it as in some respects the highest honour and greatest pleasure attaching to my honourable office here, that it devolves upon my hands to unveil this statue of our never-to-be-forgotten friend and brother, Charles Spurgeon. Milton, in his magnificent sonnet in reference to the honoured bones of the great dramatist says:

“Thou in our wonder and astonishment  
Hast built thyself a life-long monument.”

We can say far tenderer words as to the effect which Charles Spurgeon's life and teaching have had on us as individuals and as a Denomination. Those of us who knew him in the sweet abandonment of private life, and knew the genial wealth of unforced and never bitter humour—for there never was a man, certainly within my experience, who with such powers of wit and of sarcasm used them under the guidance of our Father so continually as Charles Haddon Spurgeon did—we knew what he was in the intimacies of private life; and for many men and women in this Hall to-day the world has been greyer, and the fountains of fellowship and friendship have run dryer since the day that we carried him to his grave. It would ill-become me to give, or to attempt to give, any analysis—that will be done by my friend who follows me—of the unique qualities of the preacher. He was in the true succession of Latimer and Luther and John Bunyan. He was full of feeling and full of brilliant, yet, with all its brilliance, of homely imagination. That mastery of the plain Saxon tongue that was “understood of the common people,” and found its way to every heart, embroidered with a richness of familiarity with the Scriptures that was almost unexampled in his time; that earnestness of adherence to the great evangelical verities, and that persuasiveness and fulness of conviction overflowing in all his words, made him incomparably the greatest preacher of our generation and of our Denomination. (Applause.) And we, all of us, bow down to him with the recognition of that pre-eminence of spiritual and homiletical power. I would only add one word, and it shall not be my own word, it is this: “He was, as the greatest only are, in his simplicity sublime.” (Applause.)

Projev A. Maclarena při odhalení sochy

Poté promluvil tajemník kongresu kazatel Shakespeare a informoval delegáty, že nebyla odhalena socha, ale jen sochařský model. Při odlévání sochy z bronzu došlo ke vzniku úzké praskliny v kovu. Socha proto musela být odlita znovu, což se ale nestihlo do naplánovaného termínu odhalení sochy v průběhu tohoto kongresu. Bronzová socha Ch. Spurgeona bude posléze umístěna do vstupní haly sborového domu londýnského baptistického sboru. Tvůrcem sochy byl sochař Durwent Wood.



**STATUE OF THE REV. C. H. SPURGEON.**

*Socha kazatele Ch. H. Spurgeona v životní velikosti*

V závěru aktu odhalení sochy měl proslov kazatel John Wilson, čerstvě zvolený vicepresident Evangelikální asociace kazatelských seminářů.



REV. JOHN WILSON

The statue, which is full life-size and stood on the platform, was then unveiled by Dr. Maclaren.

The Secretary : I ought to explain a small matter in connection with the statue. In the final casting there was a slight leakage of the metal, and therefore what is unveiled to-day is the sculptor's model, and the statue itself will be placed in the Baptist Church House. In any detail in which the statue differs from the model it is inferior to it ; and you have unveiled before you this morning the fulness of the artist's conception. Mr. Durwent Wood is the sculptor.

Rev. John Wilson : I owe my position here to-day to the fact that I am a son of Mr. Spurgeon in the ministry. I was chosen a few days ago as Vice-President of the Pastors' College Evangelical Association, and so I am permitted to speak for my brethren. I suppose the other reason was that the Committee believed I was about the only man who could make a short speech on such a theme. But my own faith is not quite so strong. The temptation to dilate at unreasonable length is very great. But I confess to you that I am resolved to resist it. The right thing has been done by the right man in the right way. We all rejoice to-day that the statue of Charles Haddon Spurgeon has been unveiled by the greatest living preacher—Dr. Maclaren. Mr. Spurgeon was a great minister, and his was a great ministry. I seldom come to London without thinking of that forty years' ministry to the largest congregations that have ever assembled in the history of the world. It was said, "the common people heard him gladly," and sometimes I recall with this saying the reflection of one who you will remember was himself a great preacher : "There is a boy talking in a confused and incoherent way," he said, "after whom all the world seems to be going." To-day that observation does not reflect upon the preacher or upon the people, but upon the critic. It is said that, early in life, Mr. Spurgeon had a wish that he might publish a weekly sermon, and beyond his wildest dreams that has been realised for the past fifty years ; still the river flows on, purifying, refreshing and blessing the world ; and to-day it is recognised by the critics, as well as by the common people, that they were great sermons. (Hear, hear.) We are glad to have had the verdict of our President, and I believe the verdict of all scholars is the same. "We have yet to learn," says Dr. Robertson Nicoll, "or the Church has, how great a saint and Doctor it had in Mr. Spurgeon. If religion is derived from revelation, and if theology is to be kept close to Christian experience, . . . then we do not hesitate to say that Mr. Spurgeon was not a whit behind the very chiefest of theologians." He also speaks of him as that great modern teacher of substitution, "the Apostle Spurgeon." But great as his works were, he was greater. He was accustomed to say that when he had fired away all his ammunition he put himself into the gun, and then fired himself. And that was the manhood which has been so beautifully described, and which was so many-sided—for he not only held the truth, but the truth held him and changed him and transformed him. It was the truth in Spurgeon that spoke to the masses of our fellow men. I am not here to glorify Mr. Spurgeon, but we glory in him. In his last address to a few friends at Mentone, he said : "We would so have it that when our life is written, those who write will not think that we are self-made men, but that they will see the handiwork : not the clay but the potter's hand. We would be a sacrifice, an altar of incense continually smoking with sweet perfume to the Master on high." Has not that prediction of what he desired his life to be been realised ? Somehow Spurgeon gave himself more and more to Christ, as He became the more identified with the Gospel he had to preach, and wherever this unsacerdotal Gospel shall be preached, the name of Charles Haddon Spurgeon will be remembered. (Applause.)

"Thou hast thy record in the Monarch's Hall,

## **Ch. H. Spurgeon v centru kontroverze**

Ch. Spurgeon byl ve své době nejen obdivován ale také kritizován. Jeho dramatický přednes - při kázání přecházel po pódiu, dramatizoval biblické příběhy a plnil svá kázání sentimentálními příběhy o umírajících dětech a truchlících rodičích. Mnozí se cítili dotčeni a říkali mu „kazatelský kašpar.“

Spurgeon na kritiku odpověděl: „Jsem možná vulgární, ale to není úmyslné, kromě toho, že se snažím, aby lidé poslouchali. Jsem přesvědčen, že máme dostatek zdvořilých kazatelů.“



## Socha Ch. H. Spurgeona dnes

Nejen jeho styl, ale také jeho názory vyvolávaly spory. U některých témat nebyl schopen zůstat nekritickým, např. katolicismus, rituály, pokrytectví a modernismus – poslední z nich se stalo centrem diskuse, která poznamenala jeho poslední roky v činné službě.

V roce 1887 začal Spurgeon veřejně prohlašovat, že někteří jeho baptističtí kolegové ředí evangelium. Byl to konec devatenáctého století, kdy darwinismus a kritický biblický přístup přiměl mnoho křesťanů, aby přehodnotili své chápání Bible. Spurgeon věřil, že problémem není výklad, ale že je ohrožena sama podstata víry. Ve svém měsíčníku prohlásil: „Svoji válku vedeme s lidmi, kteří se vzdávají oběti za smíření, popírají inspiraci Písma svatého a zpochybňují ospravedlnění vírou.“

V historii baptistů nebylo odhalení sochy kazateli aktem ojedinělým. O sto a jeden rok později (2006) baptisté z Jižní baptistické konvence v USA, kteří v té době opustili Světový svaz baptistů a vydali se kalvinistickým směrem, odhalili na svém kongresu v Nashville bronzovou sochu kazateli Billy Grahamovi.



Socha Billyho Grahama v Nashville

### **Prameny**

- John Howard Shakespeare: *The World Baptist Congress 1905, Authorised Record of Proceedings*, vyd. Baptist Union Publication Dept., rok vydání 1905, nyní ve sbírce Harvard University.

- Galli, Mark; Olsen, Ted: *131 Christians, Everyone should know*, Christian History Magazine, Edition Biography & Autobiography/Religion

[Štěpán Křivánek](#) 

Článek je součástí [Baptistické encyklopedie](#) a je průběžně doplňován a aktualizován.

Poslední aktualizace 1. 9. 2020